

Răspunsul instituției Avocatul Poporului la petițiile având ca obiect art. 40 punctele 1, 4, 5 și 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare

I. Obiectul petitiilor

Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 privind salarizarea personalului plătit din fonduri publice în anul 2016, prorogarea unor termene, precum și unele măsuri fiscal-bugetare a fost publicată în Monitorul Oficial, Partea I, cu nr. 923 din data de 11 decembrie 2015. De la această dată până la data prezentei, la instituția Avocatul Poporului au fost înregistrate peste 300 de petiții din partea beneficiarilor Legii nr. 223/2015 privind pensiile militare de stat, modificată prin art. 40 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015.

Prin petițiile formulate s-a solicitat sesizarea Curții Constituționale cu excepția de neconstituționalitate a **art. 40 punctele 1, 4, 5 și 6 din Ordonanța de urgență nr. 57/2015**, care **abrogă art. 22**, respectiv **modifică art. 28 – 30 din Legea nr. 223/2015**.

Criticile de neconstituționalitate formulate au vizat, în esență, următoarele aspecte:

1. Încălcarea **art. 115 alin. (4) din Constituție**, prin nemotivarea urgenței reglementării și a **art. 1 alin. (4) din Legea fundamentală**, prin imixtiunea nepermisă a Guvernului în competența legislativă a Parlamentului.

2. Nerespectarea **art. 115 alin. (6) din Constituție**, fiind încălcat **dreptul fundamental la pensie prevăzut de art. 47 alin. (2) din Constituție**, prin reducerea cuantumului pensiei de serviciu de la 80% la 65% și limitarea cuantumului pensiei la 85% din baza de calcul pentru o vechime mai mare de 25

de ani. Mai mult, în opinia petenților, noua lege este mai dezavantajoasă decât vechea lege a pensiilor militare de stat (Legea nr. 164/2001), care stabilea o limită de 100% din baza de calcul.

În plus, s-a exprimat nemulțumirea față de abrogarea art. 22 din Legea nr. 223/2015 privind pensia de serviciu anticipată și anticipată parțială, indiferent de vârstă.

În ceea ce privește **dreptul la pensie**, s-a apreciat că prin neincluderea primei orare de zbor, a primei de parașutare, a primei de clasificare, a primei speciale pentru încercarea, recepția și verificarea în zbor a tehnicii aeronautice sunt excluși abuziv piloții, scafandrii și parașutiștii militari din categoria beneficiarilor de pensii militare.

3. Încălcarea principiului egalității în drepturi prevăzut de art. 16 din Constituție prin crearea unor discriminări evidente între pensionarii militari și alte categorii de pensionari, la stabilirea:

a) bazei de calcul:

- pentru pensiile militare este *media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate*, față de

- alte categorii de pensii de serviciu – se raportează fie la ultima lună de activitate (judecători, procurori, magistrați – asistenți de la Înalta Curte de Casație și Justiție și alte persoane asimilate, membrii Corpului diplomatic), fie la ultimele 12 luni de activitate (personalul auxiliar de specialitate al instanțelor judecătorești, personalul aeronautic civil);

b) cuantumului pensiei de serviciu:

- pentru pensiile militare este *de 65% din baza de calcul*, față de

- cuantumul de 80% din baza de calcul utilizată la stabilirea pensiilor de serviciu ale altor categorii profesionale (personalul aeronautic civil, personalul auxiliar de specialitate din cadrul instanțelor judecătorești și al parchetelor, funcționarii publici parlamentari, personalul diplomatic și consular etc.);

c) limitei pensiei:

- pentru pensiile militare este **de 85% din baza de calcul**, față de
- **cuantumul de 100%** stabilit ca limită pentru alte categorii profesionale (judecători, procurori, personalul aeronautic civil, personalul diplomatic și consular).

II. Prevederile legale criticate

Prin petițiile formulate sunt criticate dispozițiile art. 40 pct. 1, 4-6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, care abrogă art. 22, respectiv modifică art. 28 - 30 din Legea nr. 223/2015, având ca obiect stabilirea bazei de calcul, cuantumul și limita maximă a pensiilor militare de stat. Precizăm că beneficiarii sunt militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare.

Legea nr. 223/2015 a fost modificată prin actul normativ criticat, în privința următoarelor aspecte:

1. Stabilirea bazei de calcul (art. 40 pct. 4 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 care modifică art. 28 din Legea nr. 223/2015).

- În forma inițială, **baza de calcul** folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat era **media tuturor veniturilor brute realizate în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate**, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie, la care se adaugă un spor de până la 15%.

Observăm că sintagma „toate veniturile brute”, nu era definită, astfel încât, în aplicarea principiului *ubi lex non distinguit, nec nos distinguere debemus*, la stabilirea bazei de calcul a pensiei speciale s-ar fi ajuns la valorificarea, pe lângă veniturile realizate din exercitarea funcției de bază, a oricăror alte venituri decât cele de natură salarială care, așa cum rezultă din text, pot proveni din orice sursă.

- În forma modificată, **baza de calcul** folosită pentru stabilirea pensiei militare de stat este **media soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate**, actualizate la data

deschiderii drepturilor de pensie, în care nu se includ: **a) diurnele** de deplasare și de delegare, indemnizațiile de delegare, detașare sau transfer; **b) compensațiile** lunare pentru **chirie**; **c) valoarea financiară a normelor de hrană și alocațiile valorice de hrană**; **d) contravaloarea echipamentelor** tehnice, a echipamentului individual de protecție și de lucru, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a altor drepturi de protecție a muncii, precum și a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament; **e) primele și premiile**, cu excepția primelor de clasificare, de specializare și de ambarcare pe timpul cât navele se află în baza permanentă; **f) indemnizațiile de instalare și de mutare**, precum și sumele primite, potrivit legii, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului; **g) contravaloarea transportului ocazionat de efectuarea concediului de odihnă**, precum și a **transportului la și de la locul de muncă**; **h) plățile compensatorii și ajutoarele** la trecerea în rezervă sau direct în retragere, respectiv la încetarea raporturilor de serviciu cu drept la pensie; **i) compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat**; **j) restituiri și plăți de drepturi aferente** altei perioade de activitate decât cea folosită la stabilirea bazei de calcul; **k) majorările/stimulările financiare** acordate personalului pentru **gestionarea fondurilor comunitare**, precum și a împrumuturilor externe contractate sau garantate de stat; **l) drepturile salariale** acordate personalului didactic salarizat prin **plata cu ora** și drepturile salariale acordate pentru efectuarea orelor de gardă de către personalul medico-sanitar; **m) sumele încasate în calitate de reprezentanți în adunările generale ale acționarilor**, în consiliile de administrație, în comitetele de direcție, în comisiile de cenzori sau în orice alte comisii, comitete ori organisme, acordate potrivit legislației în vigoare la acea dată, indiferent de forma de organizare sau de denumirea angajatorului ori a entității asimilate acestuia; **n) drepturile specifice** acordate personalului care a participat la **misiuni și operații în afara teritoriului** statului român; **o) sporurile, indemnizațiile și alte drepturi salariale** acordate și personalului militar, polițiștilor și funcționarilor publici cu statut special din sistemul administrației penitenciare, prevăzute în anexa nr. II - Familia ocupațională de funcții bugetare «Învățământ»

și în anexa nr. III - Familia ocupațională de funcții bugetare «Sănătate» la Legea-cadru nr. 284/2010, cu modificările și completările ulterioare; p) **alte venituri care, potrivit legislației în vigoare la data plății, nu reprezintă drepturi de natură salarială sau asimilate salariilor.** Celelalte dispoziții ale art. 28 sunt reluate în cea mai mare parte.

2. **Stabilirea cuantumului pensiilor militare de stat** (art. 40 pct. 5 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 modifică art. 29 din Legea nr. 223/2015), astfel:

- *în forma inițială a legii*: persoanele cu **vechime cumulată** (perioadele de timp recunoscute ca vechime în serviciu, vechime în muncă, stagiul de cotizare sau perioade asimilate în vederea obținerii unei pensii în condițiile legii) **de cel puțin 25 de ani** ar fi avut pensie de serviciu în **cuantum de 80%** din baza de calcul prevăzută la art. 28, în timp ce

- *în forma modificată*, **cuantumul este redus la 65%** din baza de calcul prevăzută la art. 28;

- sunt păstrate celelalte prevederi ale art. 29, referitoare la cuantumul pensiei pentru persoanele cu vechime cumulată de până la 25 de ani, respectiv peste 25 de ani (pentru care cuantumul pensiei se diminuează, respectiv crește cu câte 1% din baza de calcul pentru fiecare an care lipsește, respectiv se adaugă);

- o prevedere suplimentară în *forma modificată* a legii: **cuantumul pensiilor militare se determină proporțional cu numărul anilor de vechime în serviciu, la care se adaugă sporurile** de activitate în condiții deosebite, speciale sau în alte condiții, de 1 an și 3 luni, 1 an și 6 luni, respectiv 2 ani.

3. **Stabilirea limitei maxime a pensiilor militare de stat** (art. 40 pct. 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 care modifică art. 30 din lege).

- *în forma inițială a legii*, se făcea referire la cei care au desfășurat activitatea în condiții deosebite, speciale sau alte condiții;

- *în forma modificată*, se stabilește că **pensia stabilită, recalculată și actualizată nu poate fi mai mare decât 85% din baza de calcul prevăzută la art. 28.**

Menționăm că reglementarea pensiei pentru activitatea din condiții deosebite, speciale sau alte condiții face obiectul **Normelor metodologice privind încadrarea în condiții deosebite, condiții speciale și alte condiții, specifice personalului militar**, aprobate prin Ordinul nr. M.123/2015 emis de ministrul apărării naționale și publicat în Monitorul Oficial, Partea I, cu nr. 982 din data de 30 decembrie 2015.

4. Abrogarea art. 22 din Legea nr. 223/2015 privind dreptul de a beneficia la cerere, de **pensia de serviciu anticipată sau anticipată parțială, indiferent de vârstă**, pentru cei care au o vechime ca militar/polițist/funcționar public cu statut special, în activitate, de cel puțin 10 ani și o vechime efectivă de 20 de ani în calitate de personal din unități/structuri de intervenție și acțiuni speciale, personal în unități de intervenție antiteroristă, personal navigant pe elicoptere, avioane de vânătoare, vânătoare-bombardament și cercetare, aeronave de transport, aeronave de instrucție ale școlilor militare de aviație, scafandrii, precum și personalul din unitățile de comunicații, radiolocație și război electronic (art. 40 pct. 1 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015 care modifică art. 30 din lege).

Din analiza criticilor formulate, rezultă că, în fapt, se urmărește eliminarea din fondul activ al legislației a art. 40 pct. 1, 4, 5 și 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, astfel încât Legea nr. 223/2015 să fie aplicată în forma sa inițială.

III. Analiza criticilor de neconstituționalitate

1. Referitor la critica de neconstituționalitate privind imixtiunea Guvernului în competența legislativă a Parlamentului, prin încălcarea principiului separației puterilor în stat, consacrat la nivel constituțional prin art. 1 alin. (4), constatăm că aceasta nu poate fi reținută. Prin instituția delegării legislative, art. 115 alin. (4) – (8) din Legea fundamentală, Guvernul a fost îndrituit să adopte ordonanțe de urgență în anumite condiții, și anume în situații extraordinare a căror reglementare nu poate fi amânată, cu

obligăția de a motiva urgența. Or, prin motivarea situației extraordinare și a urgenței, Guvernul, în virtutea prerogativelor sale constituționale, poate adopta ordonanțe de urgență, fără ca aceasta să contravină principiului separației puterilor în stat.

Cu privire la susținerile prin care se învederează faptul că Guvernul, prin emiterea ordonanței de urgență, a nesocotit, contrar Constituției, prevederi cuprinse într-o lege adoptată de Parlament, observăm că, prin exercitarea competenței delegate de legiferare prevăzute de art. 115 din Constituție, activitatea legislativă a Guvernului se referă *eo ipso* la domeniul reglementat prin legi ordinare sau organice, după caz. Așadar, aceasta vizează, în mod implicit, legile adoptate de Parlament, fără ca o atare operațiune legislativă să echivaleze *ab initio* cu contracararea voinței Parlamentului, respectiv a unei măsuri de politică legislativă în sensul reținut, spre exemplu, prin Deciziile Curții Constituționale nr. 1.221/2008, nr. 842/2009, nr. 989/2009 și nr. 761/2014.

În cauza de față, activitatea legislativă delegată a Guvernului interferează cu cea originară a Parlamentului, fără a se putea reține, însă, existența unei opțiuni guvernamentale care să anihileze rolul Parlamentului de unică autoritate legiuitoare a țării.

2. În ceea ce privește pretinsa încălcare a art. 115 alin. (4) din Constituție, prin nemotivarea urgenței modificării Legii nr. 223/2015, observăm că în preambulul Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 se arată că:

- Legea nr. 223/2015 intră în vigoare la data de 1 ianuarie 2016;
- în textul acesteia există prevederi arbitrare în interpretare care pot determina diferențieri de tratament aplicabil pensionarilor în etapa de stabilire, recalculare și/sau actualizare a pensiilor militare de stat;
- în condițiile neadoptării măsurilor de modificare și completare a Legii nr. 223/2015, este imposibilă emiterea normelor juridice de rang inferior și există riscul apariției unui nou val de litigii de anvergura celui din anii 2010-2012;
- la data de 1 ianuarie 2016 dispozițiile *Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 6/2009 privind instituirea indemnizației sociale pentru pensionari*

nu mai sunt aplicabile pensiilor militare, ceea ce conduce la diminuarea drepturilor aflate în plată, stabilite la nivelul pensiei minime garantate, respectiv diminuarea cuantumului pensiei sub nivelul indemnizației sociale pentru pensionari.

Astfel, normele legale în speță urmau să intre în vigoare în data de 1 ianuarie 2016, iar Ordonanța de urgență a fost publicată în Monitorul Oficial în data de 11 decembrie 2015. Apreciem că elementele menționate vizează interesul public și constituiau **situații de urgență și extraordinare a căror reglementare nu putea fi amânată.**

3. Cu privire la critica de neconstituționalitate vizând încălcarea art. 115 alin. (6) din Constituție, prin raportare la dreptul fundamental la pensie, motivat de reducerea cuantumului pensiei de serviciu de la 80% la 65% și limitarea cuantumului pensiei la 85% din baza de calcul pentru o vechime mai mare de 25 de ani, precizăm următoarele:

Constituția României prevede la art. 47 alin. (2) dreptul la pensie ca drept fundamental, însă condițiile, criteriile de acordare a pensiei, modul de calcul, precum și cuantumul valoric sunt stabilite de legiuitor, care are totodată libertatea să le modifice.

Este adevărat că, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a sancționat reșezarea sistemului de calcul a pensiei stabilite potrivit principiului contributivității, în sensul diminuării pensiei aflate în plată - considerată drept câștigat, respectiv speranță legitimă, deoarece "*prin sumele plătite sub forma contribuțiilor la bugetul asigurărilor sociale, persoana în cauză practic și-a câștigat dreptul de a primi o pensie în cuantumul rezultat prin aplicarea principiului contributivității*", iar "*contributivitatea, ca principiu, este de esența dreptului la pensie, iar derogările, chiar și temporare, referitoare la obligația statului de a plăti cuantumul pensiei, rezultat în urma aplicării acestui principiu, afectează substanța dreptului la pensie.* (Decizia nr. 872 din 25 iunie 2010).

În speță, însă, ne aflăm într-o situație juridică diferită:

În primul rând, modificarea modului de calcul al pensiei de serviciu s-a realizat înainte de intrarea în vigoare a legii, astfel încât **intervenția legiuitorului delegat nu a afectat drepturi câștigate**, pensiile în baza Legii nr. 223/2015 **nefiind în plată la data modificării**.

În al doilea rând, **pensia militară de stat nu este o pensie bazată pe contributivitate**, ci una **derogatorie de la principiul contributivității**, acesta din urmă stând la baza **pensiilor publice** stabilite conform Legii nr. 263/2010. Spre deosebire de pensiile publice, pensiile militare de stat nu se plătesc din bugetul asigurărilor sociale – constituit din contribuțiile individuale, ci **de la bugetul de stat** [art. 5 alin. (2) din Legea nr. 223/2015].

Așadar, în timp ce **pensiile publice se stabilesc exclusiv** raportat la contribuțiile sociale plătite în **întreaga** perioadă de activitate în muncă – neactualizate și se plătesc din fondul de asigurări sociale de stat - constituit din contribuțiile datorate de persoanele fizice și juridice participante la sistemul public de pensii, **pensiile militare nu au la bază principiul contributivității**, fiind stabilite ca medie a soldelor/salariilor lunare brute realizate la funcția de bază în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate, actualizate la data deschiderii drepturilor de pensie, și se plătesc de la bugetul de stat.

Față de nemulțumirea privind diminuarea cuantumului pensiei, în jurisprudența sa, Curtea Constituțională a reținut că principiul păstrării în plată a cuantumului cel mai favorabil al pensiei vizează numai pensiile întemeiate pe sistemul contributiv, întrucât numai în acest caz cuantumul pensiei poate fi considerat ca fiind un drept câștigat. Prin urmare, persoanele care au beneficiat de pensii de serviciu și titularii pensiilor publice nu se află în situații identice, astfel că tratamentul juridic diferențiat nu are semnificația încălcării principiului constituțional al egalității în drepturi a cetățenilor. În acest sens, s-a pronunțat Curtea Constituțională prin Decizia nr. 549/2014.

În mod similar, neincluderea primei orare de zbor, a primei de parașutare, a primei de clasificare, a primei speciale pentru încercarea, recepția și verificarea în zbor a tehnicii aeronautice în cazul piloților, scafandrilor și parașutiștilor militari

nu poate fi considerată neconstituțională, stabilirea bazei de calcul a pensiilor fiind atributul exclusiv al legiuitorului.

Cât privește eliminarea sporului de 15% adăugat la media tuturor veniturilor brute realizate în 6 luni consecutive, din ultimii 5 ani de activitate, constatăm că acordarea acestui spor ține de politica statului în domeniul asigurărilor sociale și nu se subsumează dreptului constituțional la pensie, ca element constitutiv al acestuia. Totodată, precizăm că nu există un drept constituțional la pensie de serviciu, astfel încât, cu privire la suplimentul acordat de stat, nu se poate susține că este un drept viitor câștigat *ad aeternam* din moment ce este sub condiție.

De asemenea, **eliminarea beneficiului pensiei de serviciu anticipate sau anticipate parțiale, indiferent de vârstă, în condiții speciale** nu poate fi reținută ca neconstituțională, întrucât legiuitorul este liber să stabilească și să modifice condițiile de pensionare, inclusiv cele privind pensia anticipată și pensia anticipată parțială în raport de politica statului, de resursele financiare și de prioritatea obiectivelor urmărite.

În ceea ce privește nemulțumirea legată de cuantumul pensiei de serviciu calculat ca **65% din baza de calcul**, față de **cuantumul de 80% din baza de calcul** utilizată la stabilirea altor pensii de serviciu, la care se adaugă **limitarea pensiei militare la 85% din baza de calcul**, față de **100%** - pentru alte categorii profesionale (judecători, procurori, personalul aeronautic civil, personalul diplomatic și consular), observăm că **pensia militară este limitată la 85% din baza de calcul**, în timp ce **alte pensii speciale** - ca cele menționate de petenți, nu pot depăși cuantumul de **100% din baza de calcul**. Or, spre deosebire de categoriile profesionale respective, pensionarii militari decorați cu ordinul "Meritul Militar" clasele a III-a, a II-a și I beneficiază **de un spor de 10%, 15% și, respectiv, 20% la cuantumul pensiei**, în temeiul art. 11 din Legea nr. 80/1995 privind statutul cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare.

În plus, *cuantumul pensiilor militare se indexează anual cu 100% din rata medie anuală a inflației, la care se adaugă 50% din creșterea reală a câștigului salarial mediu brut realizat*, conform art. 59 din Legea nr. 223/2015.

Ca atare, constatăm că nu se poate reține încălcarea art. 115 alin. (6) din Constituție, prin raportare la dreptul fundamental la pensie. Totodată, amintim că modificarea prevederilor legale în sensul eliminării normelor criticate intră exclusiv în competența Parlamentului României, care analizează ordonanțele de urgență ale Guvernului și decide aprobarea sau respingerea acestora, fie în totalitate, fie parțial.

3. În ceea ce privește încălcarea principiului constituțional al egalității cetățenilor în fața legii, prin crearea unor discriminări evidente a pensionarilor militari față de alte categorii de pensionari, menționăm următoarele:

A. În jurisprudența sa, Curtea Constituțională a statuat că principiul egalității în fața legii presupune instituirea unui tratament egal pentru situații care, în funcție de scopul urmărit, nu sunt diferite. De aceea, el nu exclude, ci, dimpotrivă, presupune soluții diferite pentru situații diferite, iar violarea principiului egalității și nediscriminării ar putea exista atunci când se aplică tratament diferențiat unor cazuri egale, fără să existe o motivare obiectivă și rezonabilă (Decizia Plenului nr. 1/1994 și Decizia nr. 254/2015). În speță, constatăm că norma criticată se aplică tuturor persoanelor aflate în situația reglementată de ipoteza normei juridice, fără a institui privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare. Faptul că pensiile altor categorii profesionale (magistrați, consilierii de conturi ai Curții de Conturi, personalul aeronautic civil, personalul diplomatic și consular), reglementate de alte legi speciale, se stabilesc în funcție de o bază de calcul și un quantum calculate în mod diferit nu poate fi apreciat ca neconstituțional, pensionarii militarii nefiind în aceeași situație juridică cu persoanele din categoriile mai sus menționate. Jurisprudența Curții Constituționale și a instanței de contencios european al drepturilor omului a statuat că *principiul egalității justifică dreptul la diferențiere, deoarece egalitatea*

nu înseamnă uniformitate, iar situațiile diferite sub aspect obiectiv și rezonabil impun diferențe de tratament juridic. În acest sens, amintim Deciziile nr. 107/1995 și nr. 14/2013 ale Curții Constituționale, Hotărârea din 13 iunie 1979, pronunțată în Cauza Marekx împotriva Belgiei, Hotărârea din 28 noiembrie 1984, pronunțată în Cauza Rasmussen împotriva Danemarcei de Curtea Europeană a Drepturilor Omului.

În concluzie, *situațiile fiind distincte, se justifică un tratament diferit* (Decizia Curții Constituționale nr. 6/1996).

B. În forma inițială a legii, la stabilirea pensiei militare s-ar fi folosit media **tuturor veniturilor brute**, sintagmă nedefinită de lege. Or, printre sumele incluse în venitul brut se află și sume de bani de natură nesalarială, pe care nu le primesc toți militarii, fiind conjuncturale, ca de exemplu, compensațiile lunare pentru chirie (de până la 50% din solda lunară)¹, diurnele de deplasare și de delegare; contravaloarea echipamentelor tehnice, a alimentației de protecție, a medicamentelor și materialelor igienico-sanitare, a uniformelor obligatorii și a drepturilor de echipament; indemnizațiile de instalare și de mutare, precum și sumele primite, potrivit legii, pentru acoperirea cheltuielilor de mutare în interesul serviciului; contravaloarea transportului ocazionat de efectuarea concediului de odihnă, precum și a transportului la și de la locul de muncă; compensarea în bani a concediului de odihnă neefectuat; sumele încasate în calitate de reprezentanți în adunările generale ale acționarilor, în consiliile de administrație, în comitetele de direcție, în comisiile de cenzori sau în orice alte comisii, comitete ori organisme.

Includerea acestor tipuri de venituri nesalariale în baza de calcul a pensiei creează premisele stabilirii unor pensii în quantum foarte diferit pentru persoane cu aceeași carieră și solde/salarii lunare brute egale. Veniturile avute în vedere la calculul pensiei determină în mod decisiv quantumul pensiei, în această situație persoane aflate în situații analoage ar avea pensii diferite, fără a fi fundamentate

¹ Conform art. 20¹ alin. (1) din Legea nr. 80/1995

pe criterii obiective și rezonabile, diferențele de sume fiind de natură a crea inegalități nejustificate.

Prin urmare, dispozițiile art. 28 alin. (1) din forma inițială de Legii nr. 223/2015 erau de natură a crea diferențe în calculul pensiei între persoane din aceeași categorie profesională. Or, Curtea Constituțională în jurisprudența sa, a statuat că situațiile în care se află anumite categorii de persoane trebuie să difere în esență pentru a se justifica deosebirea de tratament juridic, iar această deosebire de tratament trebuie să se bazeze pe un criteriu obiectiv și rațional (Decizia nr. 145/2015). Această soluție este în concordanță și cu jurisprudența constantă a Curții Europene a Drepturilor Omului, conform căreia orice diferență de tratament făcută de stat între persoane aflate în situații analoage trebuie să își găsească o justificare obiectivă și rezonabilă. În speță, persoanele aflate în situații analoage sunt exclusiv beneficiarii Legii nr. 223/2015, cu modificările și completările aduse prin Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, act normativ care nu instituie privilegii sau discriminări pe considerente arbitrare prin raportare la alte categorii de personal.

În realitate, din analiza criticilor formulate, rezultă că petiționarii urmăresc eliminarea art. 40 pct. 1, 4, 5 și 6 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2015, cu revenirea textelor de lege modificate la forma inițială, anterioară adoptării ordonanței de urgență. Or, pe de o parte, modificarea dispozițiilor legale intră în competența exclusivă a legiuitorului întrucât, conform art. 61 din Legea fundamentală - "Parlamentul este [...] unica autoritate legiuitoare a țării", iar pe de altă parte, în conformitate cu dispozițiile constituționale ale delegării legislative, ordonanțele sunt supuse dezbaterii în Parlament, urmând a fi aprobate sau respinse prin lege.

De altfel, precizăm că, în practica instanței de contencios constituțional, excepțiile de neconstituționalitate din analiza cărora rezultă că, în fapt, se urmărește modificarea soluțiilor legislative sunt respinse ca inadmisibile, în

aplicarea prevederilor art. 2 alin. (3) din Legea nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, cu modificările și completările ulterioare, potrivit cărora *"Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului."*

În speță, în conformitate cu art. 115 alin. (4) și (5) din Constituție, Proiectul de Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență nr. 57/2015 a fost înregistrat la Senatul României pentru dezbateri, cu nr. b687 din 11 decembrie 2015. Pe cale de consecință, eliminarea normelor legale criticate este posibilă în această fază a procesului legislativ, deoarece Parlamentul, prin legea de adoptare a Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015, poate abroga sau amenda modificările aduse Legii nr. 223/2015.

În acest sens, petiționarii au posibilitatea de a trimite Senatului propuneri, sugestii sau opinii cu privire la actul normativ, care vor fi analizate în dezbaterile din Parlament a legii de aprobare/respingere a ordonanței de urgență.

Totodată, menționăm că, în data de 10 martie 2016, *Comisia pentru buget, finanțe, activitate bancară și piață de capital* a transmis Senatului Raportul la proiectul de lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 57/2015 – de admitere cu amendamente, dintre care cele de la nr. 9 – 15 se referă la Legea nr. 223/2015. Printre acestea, unele vizează în mod direct normele criticate, astfel:

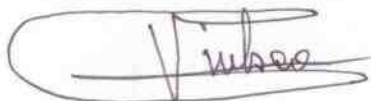
- **amendamentul nr. 10 modifică art. 29 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 223/2015**, care va avea următorul cuprins: *"militarii, polițiștii și funcționarii publici cu statut special, cu vechime cumulată conform art. 3 lit. f) de cel puțin 25 ani, beneficiază la împlinirea vârstei prevăzute de lege, de pensie de serviciu, în cuantum de 80% din baza de calcul prevăzută la lit. b), art. 28 și art. 108;"*

- **amendamentul nr. 11 modifică art. 30 din Legea nr. 223/2015**, în sensul că *"Pensia stabilită, recalculată și actualizată nu poate depăși*

cuantumul de 100% din baza de calcul prevăzută de art. 28, 29 și 108, inclusiv art. 11 alin. (3) din Legea nr. 80/1995 a Statutului cadrelor militare, cu modificările și completările ulterioare”.

Prezentul constituie răspunsul instituției Avocatul Poporului la cele peste 300 de petiții având ca obiect critici de neconstituționalitate aduse textelor legale sus-menționate.

Avocatul Poporului,

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'Victor Ciorbea', enclosed within a large, stylized oval shape.

Victor CIORBEA

București, 11 martie 2016